

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Одеський національний економічний університет
Миколаївський національний аграрний університет
Полтавська державна аграрна академія
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рада молодих вчених Полтавської державної аграрної академії

***VII Всеукраїнська науково-практична конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

***присвячена 100-річчю з часу заснування Полтавської державної
аграрної академії***

**29 жовтня 2020 року
м. Полтава**

Редакційна колегія:

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії.

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавської державної аграрної академії.

Чумак Валентина – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавської державної аграрної академії, професор кафедри.

Зоря Олексій – доктор економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавської державної аграрної академії.

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавської державної аграрної академії.

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, голова Ради молодих вчених Полтавської державної аграрної академії.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених присвяченої 100-річчю з часу заснування Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 29 жовтня 2020 року). Полтава, 2020. 182 с.

У збірнику надруковані матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти і молодих вчених закладів вищої освіти.

витрат (відсотків за лізингом) та неможливість оформлення лізингової угоди на певні майнові об'єкти.

Література:

1. Наконечний Б. В. Переваги та недоліки лізингу порівняно з іншими видами інвестиційної діяльності. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/13916/1/39_262-270_Vis_727_Menegment.pdf.

2. Кущик А. П., Гергель Є. І. Сучасний стан та проблеми розвитку лізингу в Україні. URL: <https://web.znu.edu.ua/herald/issues/2010/2010-econ-1.pdf#page=153>.

3. Франчук Н. М. Переваги та недоліки лізингу. URL: http://www.rusnauka.com/21_NIEK_2007/Economics/24656.doc.htm.

**Валентина Чумак, к.е.н., доцент;
Наталія Стадник, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Полтавська державна аграрна академія**

МЕТОДИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ

В умовах ринкової економіки важливою передумовою ефективного використання матеріально-технічних ресурсів та досягнення максимального прибутку є фінансове планування діяльності підприємств. З огляду на єдині правила чи стандарти фінансове планування не є чітко регламентованим. Крім того, напрацьований, як зарубіжною так і вітчизняною наукою та практикою, інструментарій фінансового планування є настільки різноманітним, що дає можливість використовувати такий набір методів, який є найбільш прийнятним для кожного суб'єкта господарювання.

За своїм змістом метод фінансового планування – це сукупність способів і прийомів розрахунку фінансових ресурсів і напрямків їх використання на плановий період [1, с. 45]. Слід зазначити, що при плануванні виробничо-господарської та фінансово-економічної діяльності, підприємства використовують різні методи. До найбільш поширених методів фінансового планування відносять: метод коефіцієнтів, нормативний метод, метод фінансового програмування, балансовий метод, тощо. Методи планування мають бути: по-перше, адекватними зовнішнім умовам господарювання, особливостям різних етапів процесу становлення та розвитку ринкових відносин; по-друге, найбільш повно враховувати спеціалізацію суб'єкта господарювання та різноманітність у виробничих засобах і напрямках досягнення основної мети діяльності підприємства, тобто, збільшення прибутку.

Одним із найбільш поширених методів фінансового планування є балансовий метод, який дозволяє урівноважити джерела фінансових ресурсів з матеріально-речовими і трудовими ресурсами, встановити взаємозв'язок виробничих і фінансових показників. Суть балансового методу фінансового

планування зводиться до розробки спеціальних таблиць, побудованих у формі балансів. При цьому, в одній частині фінансового плану відображають усі можливі напрямки використання ресурсів, у відповідності із потребами, а в іншій частині – джерела надходження таких фінансових ресурсів. У процесі розробки фінансового плану за балансовим методом має бути забезпечена рівність між двома частинами балансу: витратами та джерелами покриття цих витрат. Балансовий метод дає можливість виявити фінансові розриви на всіх етапах господарювання з метою подолання можливих диспропорцій у ході виконання фінансових планів.

У сучасній практиці фінансового планування використовується також і нормативний метод планування, який передбачає використання економічних норм і нормативів. Слід зазначити, що норми і нормативи є досить різноманітних за ознаками й методами їх розрахунку. Водночас, норми – це тільки елемент вихідних даних, які безпосередньо не визначають прогнозних показників, а в багатьох випадках самі є їхнім результатом. Зрозуміло, що застосування нормативного методу на підприємстві вимагає створення відповідної нормативно-законодавчої бази. Суть нормативного методу полягає в тому, що планові показники розраховуються на основі прогресивних норм використання ресурсів із врахуванням їх змін у результаті впровадження організаційно-технічних заходів у плановому періоді. Такими нормативними елементами можуть бути: норми амортизаційних відрахувань; норми і нормативи потреби в оборотних активах; ставки податків і зборів тощо.

Метод коефіцієнтів припускає виконання фінансових розрахунків на основі визначення відповідних коефіцієнтів (порівняння досягнутого рівня діяльності підприємства із плановими показниками). Основний недолік методу коефіцієнтів полягає в тому, що він не стимулює виявлення всередині підприємства резервів та додаткових фінансових ресурсів.

Програмно-цільовий метод передбачає розробку фінансових планів шляхом використання економіко-математичних моделей. Моделювання може здійснюватися за функціональним чи кореляційним зв'язками. Економіко-математична модель – це точний математичний опис чинників, які характеризують структуру та закономірності зміни конкретного економічного явища і здійснюються за допомогою математичних прийомів і способів [2, с. 128]. Економіко-математичне моделювання дає змогу використовувати в фінансовому плануванні не лише середні величини, а й отримувати найбільш оптимальні варіанти.

Отже, особливістю діяльності підприємств в сучасних умовах є вміння вдосконалювати наявні методи фінансового планування, розробляти нові алгоритми та творчо вирішувати складні нетипові завдання сьогодення. Підвищення рівня наукової обґрунтованості планування потребує розробки кількох варіантів планів, виходячи із різних умов та напрямів розвитку суб'єкта господарювання з наступним використанням оптимального варіанту фінансового плану підприємства.

Література:

1. Кислов Д. І. Заповіді та мудрощі фінансового планування. *Менеджмент та менеджер*. 2013. № 1. С. 42–47.
2. Лісничка О. В. Основні методи планування фінансової діяльності на підприємстві. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2014. № 4. С. 128–131.
3. Онищенко С. В. Удосконалення фінансового планування на підприємствах. *Ринок цінних паперів України*. 2013. № 3. С. 85–88.

**Валентина Чумак, к.е.н., доцент;
Елла Шишацька, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Полтавська державна аграрна академія**

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Світовий досвід переконує, що ознакою ефективної ринкової системи є одночасне існування і взаємодія великих, середніх та малих підприємств. Значну питому вагу в загальній структурі підприємств, країн з розвинутою ринковою економікою, займає саме малий бізнес, оскільки, мале підприємництво є найбільш динамічним елементом у цій структурі. В сучасних умовах виникає низка проблем щодо становлення та розвитку малого підприємництва, впровадження фінансового менеджменту, організації фінансово-аналітичної та організаційно-економічної роботи на підприємствах малого бізнесу.

Серед вітчизняних вчених-економістів дане питання досліджували: Ю. В. Банах, В. В. Виговська, М. І. Долішній, В. М. Мельник, Й. М. Петрович, О. М. Плищук, І. О. Плужніков, В. О. Сизоненко, В. К. Симоненко, В. І. Усик, М. В. Шехова та інші. Однак, в сучасних умовах виникає потреба в детальному аналізі проблем розвитку малого бізнесу в Україні та удосконаленні організаційної, фінансово-аналітичної роботи на малих підприємствах.

Наявність значної кількості збиткових підприємств малого бізнесу в Україні пов'язано, як правило, із надмірною багатопрофільністю суб'єктів малого підприємництва, оскільки вони не витримують конкуренції, характеризуються низькою фінансовою стабільністю та платоспроможністю. Світовий досвід доводить, що найбільшій ефективності мале підприємництво досягає при спеціалізації за конкретним видом діяльності. Спеціалізація дозволяє більш продуктивно використовувати різноманітні здібності працівників, що призводить до збільшення загального обсягу виробництва продукції. У свою чергу, збільшення обсягу виробництва веде до зростання реальних прибутків, що позитивно впливає на його фінансовий стан малого підприємства. З іншого боку, за умов використання новітніх технологій, праці висококваліфікованих робітників, вузької спеціалізації суб'єкти малого

З М І С Т

<i>Вікторія Антипенко, здобувач вищої освіти СВО Магістр Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара ОЦІНКА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПІДСТАВІ ПРИЙОМУ «РОЗРАХУНОК КОЕФІЦІЄНТА КАПІТАЛІЗАЦІЇ»</i>	<i>3</i>
<i>Конон Багрій, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету ВПЛИВ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКОВИХ ПРОЦЕСІВ НА ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ</i>	<i>5</i>
<i>Леся Барабаш, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманський національний університет садівництва НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ .</i>	<i>7</i>
<i>Вікторія Бардакова, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Тетяна Лашко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр Полтавська державна аграрна академія СУЧАСНА ПРАКТИКА ТА ПРАГМАТИКА НОРМУВАННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ СФЕРИ</i>	<i>9</i>
<i>Олександр Безкровний, к.е.н., доцент; Богдана Одновол, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Тетяна Лашко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр Полтавська державна аграрна академія РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ СТАВОК ПРИБУТКОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ ГРОМАДЯН</i>	<i>11</i>
<i>Світлана Безпалько, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Алла Рудич, к.е.н., доцент Полтавська державна аграрна академія ОСОБЛИВОСТІ ФАКТОРНОГО АНАЛІЗУ ПОКАЗНИКІВ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</i>	<i>14</i>
<i>Ірина Борисова, к.е.н., доцент Полтавська державна аграрна академія МЕТОДИ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ.....</i>	<i>16</i>

Андрій Циб, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
 Світлана Зоря, к.е.н., доцент
 Полтавська державна аграрна академія
 ОБОВ'ЯЗКОВЕ СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ
 ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАСНИКІВ
 ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ (ОСЦПВ) 149

Андрій Циб, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
 Валентина Чумак, к.е.н., доцент
 Полтавська державна аграрна академія
 ЛІЗИНГ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ 151

Валентина Чумак, к.е.н., доцент;
 Наталія Стадник, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
 Полтавська державна аграрна академія
 МЕТОДИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ 153

Валентина Чумак, к.е.н., доцент;
 Елла Шишацька, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
 Полтавська державна аграрна академія
 ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ 155

Владислав Чухліб, аспірант кафедри підприємництва і права
 Полтавська державна аграрна академія
 МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ 157

Аліна Яременко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
 Яна Дроботя, к.е.н., доцент
 Полтавська державна аграрна академія
 ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД НЕТРАДИЦІЙНОГО КРЕДИТУВАННЯ 159

Аліна Яременко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
 Людмила Бразник, к.е.н., доцент
 Полтавська державна аграрна академія
 ДО ПИТАННЯ ОЦІНКИ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ СУБ'ЄКТА
 ПІДПРИЄМНИЦТВА 161

Аліна Яременко, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
 Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент
 Полтавська державна аграрна академія
 ОЦІНКА ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 163